

GAZDASÁGI PROGRAM

VÁRDOMB KÖZSÉG

ÖNKORMÁNYZATA

2020-2024. évekre

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ.....	3.
I. HELYZETEMZÉS.....	5.
ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK	
1. A TELEPÜLÉS FÖLDRAJZI FEKVÉSE, RÖVID TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS, TERMÉSZETI KÖRNYEZET.....	5.
2. INFRASTRUKTÚRA, KÖZLEKEDÉS, DEMOGRÁFIAI JELLEMZŐK.....	6.
3. VÁLLALKOZÁSOK.....	7.
4. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL ELLÁTOTT FELADATOK, A FELADATOK ELLÁTÁSÁT SZOLGÁLÓ INTÉZMÉNYHÁLÓZAT.....	7.
5. A TELEPÜLÉS KAPCSOLATRENDSZERE.....	9.
AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDASÁGI HELYZETE	
6. VAGYONI, PÉNZÜGYI HELYZET.....	9.
7. KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK, ALAKULÁSUK.....	10.
8. KÖTELEZŐ FELADATELLÁTÁS BIZTOSÍTÁSA.....	13.
9. VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEK.....	14.
10. ÁLLAGMEGÓVÁS, KARBANTARTÁS KÖLTSÉGEI.....	15.
11. AZ ÖNKORMÁNYZATI FENNTARTÁSÚ INTÉZMÉNY KIADÁSAI.....	16.
12. KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK, ALAKULÁSUK.....	18.
13. AZ ÁLLAMI MŰKÖDÉSI TÁMOGATÁS, ALAKULÁSA.....	20.
14. PÁLYÁZATI PÉNZESZKÖZÖK ALAKULÁSA AZ IDŐSZAKBAN.....	22.
15. KÜLSŐ FORRÁSOK, PÁLYÁZATOK, KORMÁNYPROGRAMOK.....	22.
16. AZ ELŐZŐ CIKLUSBAN MEGVALÓSULT ÉS AZ ÁTHÚZÓDÓ, FOLYAMATBAN LÉVŐ FEJLESZTÉSEK, ÁLTALÁNOS ÉRTÉKELÉS.....	23.
17. A TELEPÜLÉS JELENLEGI ÁLLAPOTÁBAN MEGLÉVŐ GYENGE ÉS ERŐS PONTOK.....	25.
II. GAZDASÁGI PROGRAM.....	25.
1. HELYE, SZEREPE, FEJLESZTÉSI ALAPELVEK.....	26.
2. JÓVÓKÉP, ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSI CÉLOK, ÁLTALÁNOS CÉLKITŰZÉSEK.....	26.
3. FEJLESZTÉSI TERV 2020-2024.ÉV.....	28.
4. A MEGVALÓSÍTÁS MECHANIZMUSA, ADÓPOLITIKA, VAGYONGAZDÁLKODÁSI POLITIKA.....	29.
5. AZ ÖNKORMÁNYZAT FELADATAI.....	30.

BEVEZETŐ

Várdomb község olyan település, ahol az itt élők biztonságban, nyugodt és rendezett körülmények között élnek: az idősekről gondoskodnak, a fiatalok boldogulnak, a gyerekeknek lehetőségeik vannak. Ahol érték a múlt és tervezhető a jövő.

Ezért Várdomb Község Önkormányzatának elsődleges célja, hogy a folyamatosan változó gazdasági környezetben is megőrizze működőképességét, gazdasági stabilitását, ésszerű és takarékos gazdálkodásának eredményét a településen és a külterületeken élők életkörülményének javítására fordítsa.

A következőekben szeretnénk meghatározni azokat a célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságokra alapozva, az Önkormányzat kötelező feladatainak ellátása mellett, fejlesztési irányokat szabnak a település jövőképeinek megvalósításához.

A feladatunk egy átfogó, a 2020-2024. évek önkormányzati választási ciklusának idejére az önkormányzati feladatokat meghatározó gazdasági program elkészítése volt, amely egységesítési, összehangolja a célokat és nyomon követhetővé teszi, az önkormányzati munka irányát. Egyben rögzíti azokat a legfontosabb elveket és összegzi mindazokat az elvárásokat, amiknek teljesítése elengedhetetlen a megvalósításához.

A gazdasági program tartalmát nem szabályozza külön jogszabály, a különböző kormányhatározatok szerint azonban a fejlesztéseket integráltan kell megtervezni, hangsúlyt helyezve a tervezési dokumentumok összhangjára.

Jövőképeben és stratégiájában kiemelten Várdomb Község Önkormányzatának Képviselőtestülete által 2018. évben elfogadott Települési Koncepciót tekinti alapjául, az abban meghatározott hosszútávú fejlesztési célokhoz illeszkedik.

Illeszkedik a gazdálkodás alapjait meghatározó és szabályozó törvényességi keretekhez, az országos, regionális működési és fejlesztési célkitűzésekhez. Ebből fakadóan, az ezekben bekövetkező, bármilyen jellegű változás, körülmény kihatással van végrehajtására is.

A 2015-2019-ig terjedő időszakra is rendelkezett az Önkormányzat elfogadott gazdasági programmal, amely vázlatosan tartalmazta az akkor fennálló politikai, társadalmi körülményeket, gazdasági helyzetet, felvázolva az időszakra vonatkozó elképzeléseit. Felismerve a tényt, hogy a település fejlődése rövid távú, ad-hoc döntések mentén nem menedzselhető megfelelő hatékonysággal, hiszen a nagyobb beruházásokat gyakran több, kisebb beruházással kell előkészíteni és ez hosszabb távú előretekintést igényel.

Jelen gazdasági program terjedelmesebb: rendszerében, felépítésében, tartalmában hangsúlyosan inkább a korábbi időszakra vonatkozó gazdasági folyamatok vizsgálataként, értékeléseként értelmezhető.

Egyik fontos felvállalt célja, hogy a település adottságai és a lezárult időszak főbb gazdálkodási tendenciái alapján levont következtetésekre és arra támaszkodva állítson fel az elkövetkező időszakra prognózist a gazdálkodásban.

A rugalmasság lehetőségének, az elért eredmények továbbvitelének, a folytonosság igényének szem előtt tartásával fogalmazódik meg.

Jellegét tekintve taktikai terv: a település jelenlegi általános és gazdasági helyzetképéből kiindulva, arra keresi a választ, milyen lehetőségek kínálóznak a célok megvalósítására és azok közül melyek az optimálisak és reálisak.

Több részre tagolódik, minden részben meghatározva és kiemelve az adott rész lényegét és tervezésben betöltött szerepét.

Jövőképének és hosszútávú stratégiai célkitűzésének alapját a településfejlesztési koncepció adja.

Főbb részei:

1. Általános és gazdasági helyzetkép a településről
2. Az elkövetkező évek gazdasági programja, a végrehajtásra javasolt fejlesztési tervek és a megvalósításhoz szükséges adó és vagyonpolitika, önkormányzati feladatok bemutatása.

Az első rész egy helyzetjelentés és az elmúlt időszak gazdasági értékelése. Minden tervezés alapja, annak a helyzetnek az átgondolása, amely az adott, ahonnan tovább lehet fejlődni.

A terjedelmesebb gazdasági helyzetelemzést a szükséges információk bemutatásával végeztük. Ezek egy része számszerűsíthető, más része nem. Az alapvető folyamatok tendenciáit elemeztük, a számszerűsíthető adatok szemléletes bemutatására is törekedtünk.

A megállapításokat tartalmilag és direkt módon négy aspektusban is összegeztük: erősségek, gyengeségek, lehetőségek és veszélyek.

A második rész a tulajdonképpeni gazdasági program.

Általános szerepe szerint a következő években a költségvetést meghatározó alapidokumentumként funkcionál: alapját képezi az adott év költségvetési, tervezési sarokszámainak, illetve azok kialakítása a programban meghatározott fejlesztési célok prioritásainak figyelembevételével történik.

Terjedelmesebb része az operatív terv: konkrét feladatok kerültek meghatározásra, részletesen kifejtve, érintve a megvalósításához szükséges finanszírozási forrást is.

Rögzítésre került a megvalósítás mechanizmusa: az Önkormányzat adó- és vagyongazdálkodási politikája, a fejlesztési célok megvalósításához szükséges feladatok.

Jelen körülmények között, a gazdasági program helyzetértékelő és elemző funkciója kiemelt jelentőséggel bír.

Az önkormányzat gazdálkodásában a település adottságai és az alapvető gazdasági tendenciák ismerete adja a lehetőséget a folytonosan változó körülményekhez való alkalmazkodásnak, ez a legfontosabb alapfeltétele a biztonságos és stabil működésnek.

HELYZETELEMZÉS

ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK

A település földrajzi fekvése

Várdomb Dunántúlon, Tolna megyében Szekszárdtól 11km, Bátaszéktől 7 km, Budapesttől 170 km távolságban található.

A településen a közeli városok: a megyeszékhely Szekszárd és Bátaszék vonzása érvényesül. Ezeknek a vonzásközpontoknak a jelentősége az 1970-es évektől kezdve már tapasztalható és szerepe fokozatosan növekszik.

Rövid történeti áttekintés

Várdomb a nevét feltehetőleg a falu közepén levő dombon a római korban (II. század) épült erődítményről (vár a dombon) kapta.

A várdombi német családok számáról, betelepítésének idejéről pontos adat nem áll rendelkezésre. A szájhagyomány generációkon át úgy őrizte, hogy 12 család alapította a falut, akik a Fekete-erdő környékéről jöttek.

A várdombiak a Német-Római Császárság különböző részeiről származtak, esetleg másodszori települők is voltak közöttük, akik Magyarország más részén már egyszer szerencsét próbáltak, de nem találták meg számításukat.

Viszonylag egységesnek mondható faluközösségben éltek, ahol szinte magyar szó el sem hangzott, de a későbbiekben – a századfordulót közvetlenül megelőző és azt követő években is – csupán 3-4 magyar család lakott a községben.

Életüket nagy mértékben meghatározta a tény, hogy kis területen, önellátásra berendezkedve kellett fenntartani magukat, családjukat.

Egészen az 1930-40-es évekig, az iskolában ugyan megtanulták a magyar nyelvet, de a beszélt nyelv a német maradt.

A második világháború utáni években az elmenekült, kitelepített családok otthonaiba a Felvidékről telepítettek be magyar családokat, évek teltek el, míg barátságok fűződtek, házasságok kötődtek.

A település természeti környezete

A település Duna egykori árterületének, a Sárköznek határán fekszik. Kedvező környezeti adottságai: nagytáblás mezőgazdasági földterületek, szőlőművelésre, bortermelésre és egyéb gyümölcskertészeti kultúrára alkalmas dombvidék, a belterületi nagyobb telkek miatt a kiskertek művelésének, háztáji gazdálkodásnak a lehetősége, amivel a lakók egyrésze a mai napig él is.

A településhez közigazgatásilag jelentős külterület is tartozik az ott élő lakosságnak is biztosítani szükséges az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzájutás lehetőségét.

A táj dombos-lankás adottságai miatt a csapadékvíz elvezetése, vízelvezető árkok karbantartása, a megfelelő szilárdságú bel- és külterületi utak fenntartása kiemelt jelentőséggel bír.

Környezeti adottságai miatt ideális hely a mezőgazdasági vállalkozások számára, a szekszárdi borvidék részeként jelentős turisztikai vonzerővel bír. A táj szépsége is és egyéb adottságai lehetőségeket rejtenek.

A település infrastrukturális fejlődésének fejlődésnek legfontosabb állomásai

A községben a villanyvezeték rendszer 1949-ben, 1962-ben vízvezetékrendszer épül ki. 1964-ben elkészült a kultúrház, 1977-ben orvosi rendelő épült, melyben orvos lakás is található. 1978-79-től sok családi otthona épült meg Várdombon. A község északi részén négy új utca került kialakításra az Erkel sor, Táncsics utca, Ady utca és a Római utca. 1990-ben megkezdődött a községben a földgázvezeték-hálózat kiépítése. 1995 áprilisában a várdombi lakások zömében bekötötték a telefont. Az 1990 -es évek elejétől a falu déli részén nyílt két új utca, a Hegyalja és a Pilisi utca. Ezt követően a 2010-ben a Kis utcában épültek új házak. Mára az épült utcák mindegyikében szilárd útburkolat található.

Közlekedés

A település közlekedési kapcsolatai kifejezetten jók: az 56. sz. Szekszárd- Udvar II. rendű főút áthalad a községen, az M6-os autópálya érinti a község külterületét, valamint a Rétszilas-Bátaszék vasútvonal is.

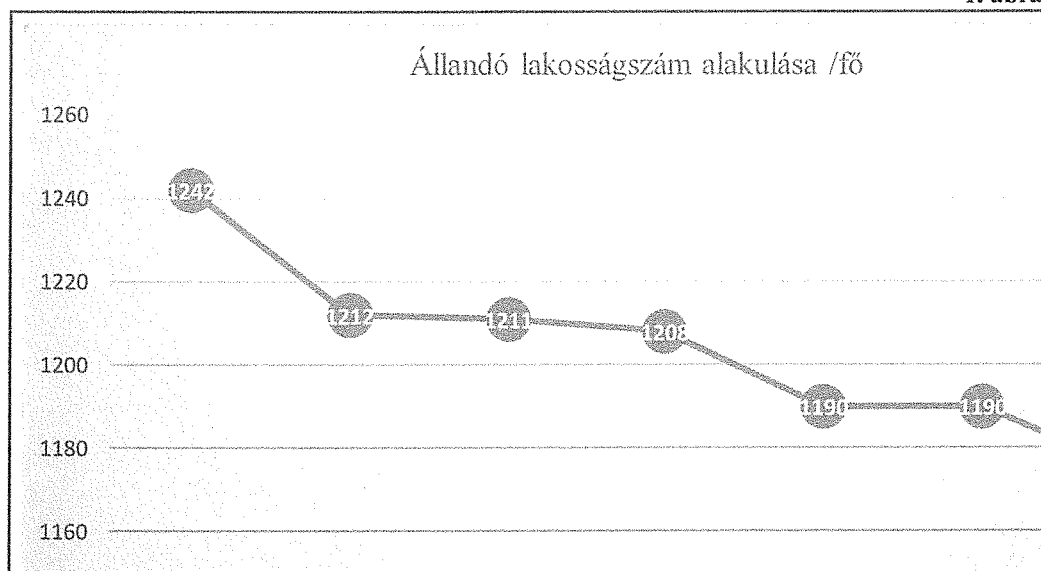
A község területéről ágazik le az 5602. számú Várdomb- Mórág, valamint az 5113. számú Szekszárd-Decs-Várdomb összekötő út.

Várdomb- Sárpilis közös vasúti megállója a kis kihasználtság miatt megszűnt, közvetlen vasúti közlekedési kapcsolattal Szekszárdon, Bátaszéken és Decsen rendelkezik.

Demográfiai adatok

A népességfogyás országos jelenség, amely az öregedő társadalom következménye, Várdombon is érzékelhető. A település azonban vonzó letelepedési helynek számít, részben a város közelsége, részben a kedvező környezeti adottságai miatt.

1. ábra

A település gazdasági ereje

Foglalkoztatás, munkanélküliség

A településen élők zöme ingázik, a környező városokban Szekszárdon vagy Bátaszéken dolgozik.

Helyi vállalkozások

- 1) A legnagyobb helyi foglalkoztató a Szekszárdi Mezőgazdasági Zrt.
- 2) A településen bejelentett vállalkozások a szolgáltató- ipari szektorba sorolhatók (14 db)
- 3) Kiskereskedelmi ellátás (élelmiszer és vegyi áru bolt)
- 4) Vendéglátás (italbolt)
- 5) Turizmus (2 vendégház)

AZ ÖNKORMÁNYZATI FELADATELLÁTÁS RENDSZERE

Az önkormányzat által ellátott kötelező feladatok:

- településfejlesztés, településrendezés;
- településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
- a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
- egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;
- környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
- óvodai ellátás;
- kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; előadóművészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
- szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- lakás- és helyiséggazdálkodás;

- a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
- helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
- a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
- sport, ifjúsági ügyek;
- nemzetiségi ügyek;
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
- helyi közösségi közlekedés biztosítása;
- hulladékgazdálkodás;
- víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

Az önkormányzat által ellátott önként vállalt feladatok:

- felsőoktatási intézményekben tanulók ösztöndíj támogatása (Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer működtetése),
- fiatalkorúak egészséges életmódjának támogatása (gyermekétkeztetési támogatás, gyermekek üdültetésének támogatása),
- fogyatékosok nappali ellátása, foglalkoztatása
- környezettudatos szemlélet erősítése (Környezetvédelmi Alap működtetése, szilárd hulladék szelektív gyűjtésének szervezése, energiatakarékossági programok támogatása, légszennyezés elleni küzdelem, allergén növényekkel kapcsolatos feladatok, településkép javítása - közhasználatú zöldterületek fenntartása és üzemeltetése),
- egyesületek, civil szervezetek, szerveződések tevékenységének segítése, támogatása, (közhasznú társadalmi szervezetek támogatása, időskorúak támogatása, kisebbségi jogok érvényesülésének támogatása, helyi sportfeladatok és sportrendezvények támogatása, helyi kultúra támogatása),
- bűnmegelőzési feladatok (helyi közbiztonság erősítése, térinformatikai rendszer kiépítése, Várdombi Polgárőr Egyesület támogatása),
- idegenforgalmi tevékenység, történelmi múlt ápolása,
- önkormányzatok közötti partnerség erősítése,
- nemzetközi kapcsolatok ápolása.

A feladatok ellátását szolgáló intézményhálózat

A feladatok ellátásához rendelkezésre álló intézménystruktúra

- Önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv részeként
Őcsényi Közös Önkormányzati hivatal Várdombi Kirendeltsége
- Önállóan működő költségvetési szerv:
Várdombi Bölcsőde, Óvoda és Konyha
- Önkormányzat által működtetett intézmények
Védőnői szolgálat
- Vállalkozásba adott intézmények:
Háziorvosi szolgálat

A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere

1. A Szekszárdi Tankerülete által fenntartott oktatási intézmény:
 - Várdomb- Alsónána Általános Iskola
2. Nemzetiség:
 - Várdomb Község Német Nemzetiségi Önkormányzat
3. Társulások kapcsolatok:
 - Bátaszéki Bátaszék és Környéke Önkormányzatainak Egészségügyi, Szociális és Gyermekjóléti Intézmény–fenntartó Társulás (ESZGY)
 - Szekszárd és Környéke Alapellátási és Szakosított Ellátási Társulás
4. Civil szervezetekkel fenntartott kapcsolatok
 - Együtt Várdombért Egyesület (EVE)
 - Polgárőrség
5. Várdomb külföldi testvértelepülési kapcsolattal nem rendelkezik.

AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDASÁGI HELYZETE*A vagyoni helyzet*

Az önkormányzat hosszú távú lehetőségei megfelelőek. A rendelkezésre álló zárómérlegek adatait vizsgálva, több év távlatában megállapítható, hogy folyamatos vagyoni növekedés tapasztalható az önkormányzat vagyongazdálkodási politikájának és sikeres pályázatokon való részvételének köszönhetően. Az elmúlt időszakban mutatkozó vagyonsökkenés oka, hogy az önkormányzat a pályázatok megvalósítása miatt, a pénzeszközök egy részét, jelentős önerő biztosításával, felhasználta, hogy fejlesztéseket tudjon végrehajtani.

Az önkormányzat pénzügyi mérlegének adatai (intézmény adatai nélkül):

Forintban

Időszak	Mérleg főösszeg/Ft
2015.év	791.106 ezer
2016.év	769.597.624
2017.év	896.726.446
2018.év	892.066.687
2019.év	813.833.250

(Költségvetési beszámoló 12/A űrlapok adatai alapján)

Az Önkormányzat vagyonának vagyonelem szerinti megoszlása kedvezőtlen, mert nagyrésze forgalomképtelen, vagy korlátozottan forgalomképes vagyon.

Ennek nagy része az önkormányzati kötelező feladat ellátáshoz szükséges elidegeníthetetlen ingatlanvagyon. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az egyes önkormányzati célkitűzések megvalósításakor, anyagi forrásként figyelembe vehető (értékesíthető) vagyonelemre csak kis mértékben számíthat.

A pénzügyi helyzet

Az önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzete stabil: fizetőképessége fenntartásához külön állami támogatást az elmúlt időszakban nem kellett felvennie, működési hitel felvételére sem

került sor. A pénzügyi egyensúly, a folyamatos likviditás, egyre növekvő tartalék képzés mellett, biztosított volt.

Az elmúlt évben az önerőből megvalósított fejlesztéseikhez az előző évek szabad maradványának nagy részét felhasználta.

2018. évben jelentős tartalékolt összeg „Önkormányzati étkeztetési fejlesztések” támogatása jogcímen 33.5 M Ft költségvetési támogatás összege, mivel a pályázati cél 2019. évben került megvalósításra.

Pályázati pénzügyi összegből tartalékolásából eredő tartalékképzés jelentkezik 2017. év és 2019. évben is 10-15 M Ft közötti összegekben, annak jellegéből adódóan: a követő évben történő felhasználási kötelezettséggel terhelten.

Az önkormányzat tartalékának alakulása (intézmény adatai nélkül)

Forintban

Időszak	Tartalék összege/Ft	Különbözet
2015.év	47.758 ezer	-
2016.év	50.093.819	-2.335.819
2017.év	56.408.267	6.314.448
2018.év	91.254.780	28.754.241
2019.év	62.500.539	-28.754.241

(Költségvetési beszámoló 01A űrlapok adatai alapján)

A költségvetés főbb szerkezete és a várható tendenciák

Az önkormányzat kiadásai

A költségvetési kiadások

Forintban

Megnevezés	Teljesítés 2015.év	Teljesítés 2016.év	Teljesítés 2017.év	Teljesítés 2018.év	Teljesítés 2019.év
Személyi juttatások (K1)	16 060 ezer	18 623 662	21 567 422	24 088 637	28 463 934
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	4.215 ezer	4 733 654	4 590 128	4 694 595	5 678 260
Dologi kiadások (K3)	37.715 ezer	36 556 975	24 196 367	22 868 158	29 266 927
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	1.837 ezer	1 621 566	578 000	531 500	361 500
Egyéb működési célú kiadások (K5)	47.138 ezer	52 168 365	66 456 231	51 144 160	10 192 532
Beruházások (K6)	5.269 ezer	7 627 331	9 351 724	6 043 517	7 779 143
Felújítások(K7)	19.875 ezer	9 297 332	1 840 177	21 282 288	51 968 819
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	0	0	275 000	0	0
Költségvetési kiadások(K1-K8)	131.139 ezer	130 628 885	128 855 049	130 652 855	133 711 115

(Költségvetési beszámoló 01A űrlapok adatai alapján)

*Megjegyzés: az adatok összehasonlíthatósága csak 2016.2017. években biztosított egyéb indoklással

A finanszírozási kiadások

Megnevezés	Forintban				
	Teljesítés 2015.év	Teljesítés 2016.év	Teljesítés 2017. év	Teljesítés 2018. év	Teljesítés 2019. év
Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása (K9121)	38.000 ezer	60 999 997	56 000 000	0	0
ebből: befektetési jegyek (K9121)	38.000 ezer	60 999 997	16 000 000	0	0
Belföldi értékpapírok kiadásai (K912)	38.000 ezer	60 999 997	56 000 000	0	0
Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése (K914)	1.687 ezer	2 192 334	1 906 744	3 064 285	2 309 619
Központi, irányító szervi támogatások folyósítása (K915)	0	0	0	64 110 778	62 238 192
Belföldi finanszírozás kiadásai (K91)	39.687 ezer	63 192 331	57 906 744	67 175 063	64 547 811
Finanszírozási kiadások (=29+37+38+39) (K9)	39.687 ezer	63 192 331	57 906 744	67 175 063	64 547 811

(Költségvetési beszámoló 03A űrlapok adatai alapján)

*Megjegyzés: az adatok összehasonlíthatósága csak 2016.2017. években biztosított egyéb indoklással

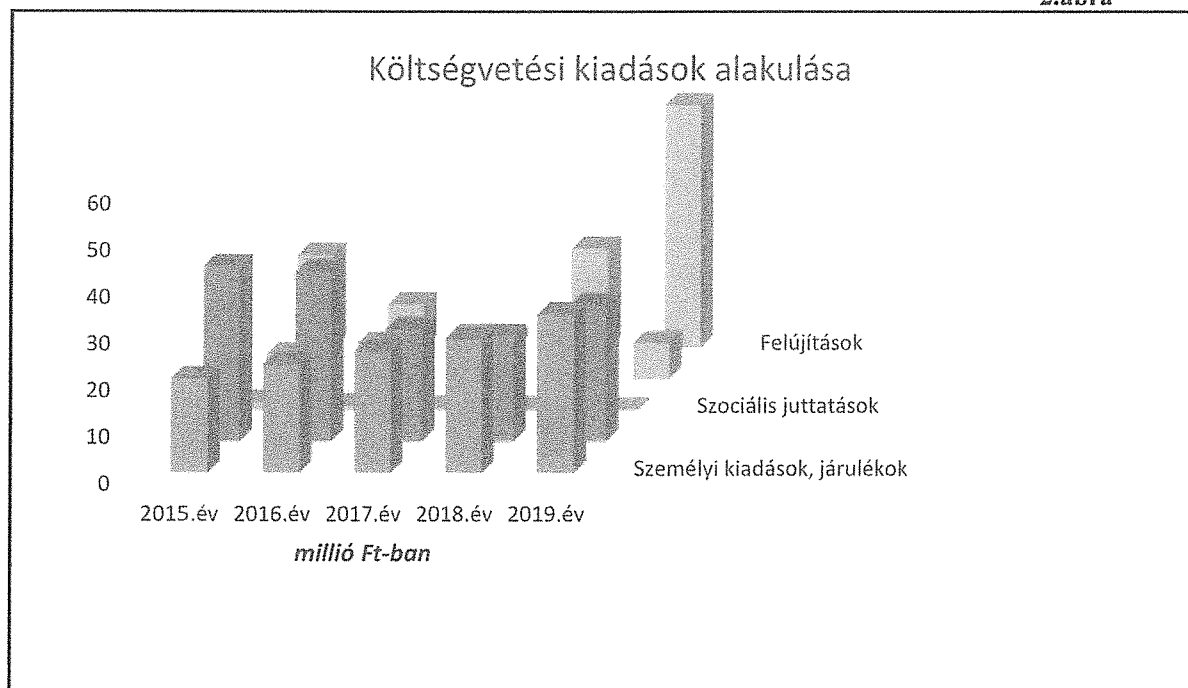
A kiadások alakulása:

A kiadások vizsgálatát az elmúlt időszakban bonyolítja az a tény, ami egyben a legnagyobb változást is jelentette, hogy a Várdomb- Alsónána Bölcsőde, Óvoda Intézményfenntartó Társulása 2018. augusztus 31. megszűnési és 2018. június 20. törlési dátummal a Magyar Államkincstár által vezetett közhiteles törzskönyvi nyilvántartásból hivatalos határozattal törölt.

A Várdombi tagintézmény vonatkozásában és a Várdombon működő intézmény fenntartói és irányítói jogok gyakorlását 2018. szeptember 1. napjától átadta Várdomb Község Önkormányzatának. Várdomb Község Önkormányzata a fenntartói és irányítói jogokat átvállalta. A döntés miatt az új elnevezést kapott az intézmény: Várdombi Bölcsőde, Óvoda és Konyha 2018. évi teljesítési adatait 1-12. hó vonatkozásában konszolidálni kellett Várdomb Község Önkormányzatának a 2018. évi teljesítési adataival, a kapott és adott központi irányítószervi támogatás kiszűrésével. Ez a dátum, mind a költségvetési tervezés folyamatában, mind a beszámolási kötelezettség teljesítésében jelentős fordulópontot jelent.

2016. és 2017. költségvetési években az intézmény fenntartásához biztosított összeg közvetlenül költségvetési kiadásként jelentkezett, amit a társulásnak kellett átadni. A dátumot követően, már nem költségvetési, hanem finanszírozási kiadásként jelenik meg az önkormányzat költségvetésében, amit az, mint saját intézményének működéséhez biztosít.

Mivel 2018-ban, év közbeni változásról van szó (a finanszírozás nevelési évek vonatkozó szabálya miatt), ebben az évben az intézménynek átadott összeg nagy része működési célú ÁHB kiadásként (8 hónap), másik része finanszírozási kiadás (4 hónap): központi irányítószervi támogatásként átadott. A teljesség elvének megfelelően fontos megemlíteni, hogy az Alsónánai tagóvoda működéséhez Alsónána Község Önkormányzata, a Társulás költségvetésének elfogadásakor megállapított, hozzájárulást fizetett. Az elszámolásra a tárgyévet követő év május 31-ig került sor minden évben. Ezzel az indoklással, az önkormányzat költségvetési kiadásai teljességének változásait, az elmúlt időszak tekintetében, összecsúszva az önkormányzat tekintetében bemutatni nem lehetséges, mivel az fals képet eredményez. Így az önkormányzat tekintetében csak egyes kiadások teljesítésének költségvetési évek szerinti alakulását vizsgáljuk., mivel releváns tartalommal a következő időszakra ennek van jelentősége.

Az önkormányzat egyes költségvetési kiadásainak alakulása:**2.ábra**

A **személyi juttatások és járulékok** egyenletesen növekvő tendenciát mutatnak, ez az exponenciális növekedési tendencia várható a következő időszakban is, a zömében közalkalmazottak foglalkoztatásából eredően, az éves minimálbér és garantáltbérminimum évenkénti emelkedése miatt. 2024-ben, ha a növekedés üteme megmarad eléri a 44 M Ft-ot. A foglalkoztatottak létszáma jelenleg 6 fő, további két fő hosszútávú közfoglalkoztatás keretében dolgozik. A **dologi kiadások összege** csak az első évben haladta meg a 35 M Ft-ot, a következő években 25-30 M Ft között mozgott, de amikor a legmagasabb volt, akkor valósult meg a legkevesebb fejlesztés is. Optimális szinten tartása az adatokból kiindulva 25-30 M Ft volna.

A **szociális juttatások** évenkénti összegének elenyésző volta az összes kiadáshoz képest ad visszajelzést arra nézve, hogy a településen élők nem szorulnak, vagy csak minimális mértékben szociális támogatásra.

A lakosság szociális célú tűzifa vásárlásának támogatása a Magyar Államkincstáron keresztül történő folyósítással, kiegészítő támogatásként jelentkezett az önkormányzatnál az elmúlt években.

2016. évben még „juttatásként” elszámolt, a következő évektől már „üzemeltetési anyag”.

A tűzifa kiszállítása a rászorultak részére, minden évben az önkormányzat saját költségén biztosítja. Az önkormányzat rendszeres támogatásainak és jutatásainak összege évről évre változatlan összeg. Családi támogatások esetében az önkormányzat csak kifizetőhely, egy új 2019. évben bevezetett elszámolási szabály szerint.

A **beruházások** ezen időszakban mindvégig alacsony szinten mozogtak 10 M Ft alatt, amely az önkormányzat vagyonelemeinek összetételei szempontjából nem kedvez hosszabb távon. **Törekedni kell a korlátozottan forgalomképes eszközbeszerzésre**, amelyek jellegüknél fogva egy ideig képesek szolgálni a kötelező feladat ellátást, utána pedig esetleges értékesítésükből még bevétel is származhatna, ami fedezné az újabb korszerűbb eszközigény pótlásának részki költségét.

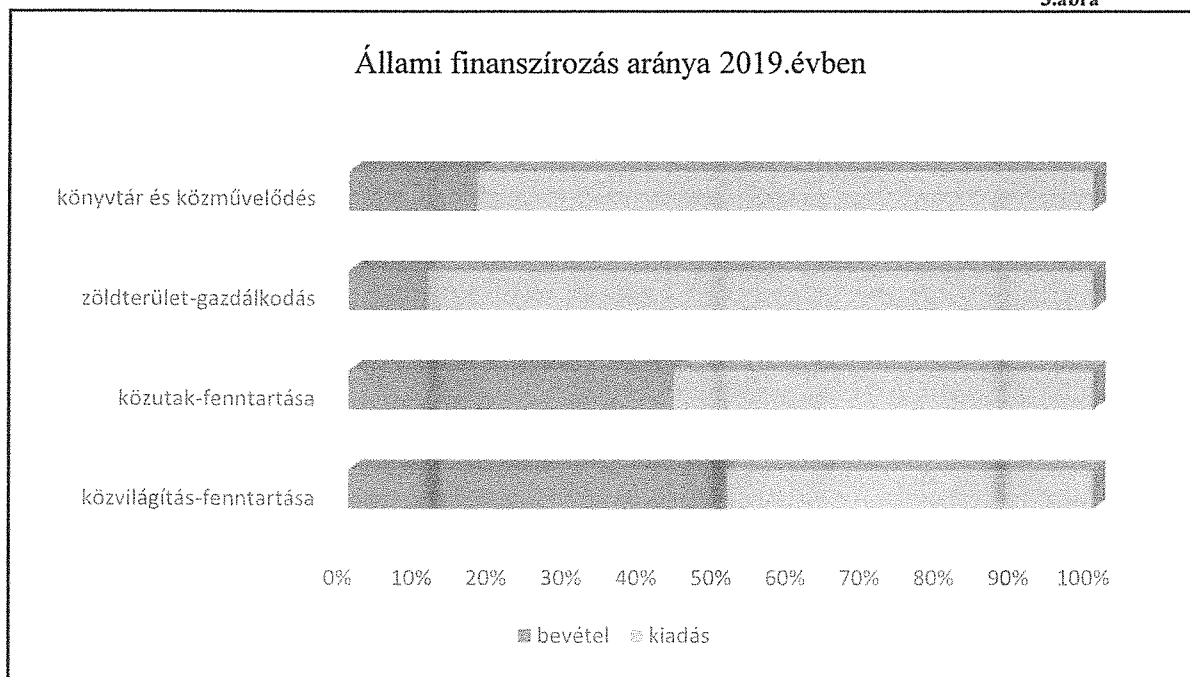
A **felújítások szempontjából a 2019. év volt kiemelkedően magas**, ekkor valósult meg a **főzőkonyha fejlesztés pályázati pénzeszköz felhasználásával**, valamint a településképet pozitív irányban befolyásoló, a helyi közösség igényeinek, színvonalában is megfelelő frekvenciával központi terület: a **faluközpont felújítása az önkormányzati önerőből**.

Az önkormányzat kötelező feladatellátásának biztosítása

Az önkormányzat kötelező feladatellátását illetően a legfontosabb érintett területeket vizsgáljuk meg. A gazdálkodásában a település adottságai és az **alapvető gazdasági tendenciák ismerete** adja a lehetőséget a folytonosan változó körülményekhez való alkalmazkodásnak, mely a **legfontosabb alapfeltétele a biztonságos és stabil működésnek.**

Visszaulva és hangsúlyozva a tényt, hogy jelen körülmények között, a kiadások és bevételek alakulása, azok tendenciája, a **reális helyzetértékelés és elemzés, értékelés kiemelt jelentőséggel bír.**

3.ábra

A **közművelődési feladatok** ellátásánál már körvonalazódni látszik a helyi civilszerveződés, és annak gazdasági létjogosultsága, sikeres pályázat jóvoltából, amely a közösségi rendezvények lebonyolítására került felhasználásra.

Zöldterület gazdálkodás feladatának megoldására kapunk arányaiban a legkevesebb támogatást, bár szezonális és időjárásfüggő jellege miatt nehéz prognosztizálni ezeket a kiadásokat, a tény az, hogy addig amíg megbízási szerződéses foglalkoztatással tudjuk ellátni, addig számottevő megtakarítással nem számolhatunk ezen a területen. Folyamatos üzemanyag és eszközigénye miatt, saját humán erőforrás alkalmazása mellett is szükség lenne saját forrásra.

A **köztetető fenntartása** is hasonló terület, itt viszont sikeres fejlesztési célú pályázat valósulhat meg 2020. évben.

A **közutak fenntartásánál** is sikeresen pályáztunk, a település két utcájának (Petőfi u. járda és a Kis utca) felújítására került sor ebben a formában. Több helyen probléma maradt még azonban a szilárd útburkolat nem megfelelő volta. A település jellegéből adódóan a vízelvezető árkok karbantartása és felújítása folyamatosan képbe kell kerüljön.

A **közvilágítás** esetében a kiépített hálózat megfelelő, némi hiányossággal, az állami támogatás csupán a szolgáltatás díját fedezi, egyre csökkenő mértékben.

A **külterületek** (Újberek, Szőlőhegy) **infrastruktúrájának fejlesztése is:** útburkolatok, közvilágítás, önerős fejlesztésekből kell megvalósuljon, mivel erre az állam minimális támogatás ad. 2018. évben ez az összeg lakott külterületekkel kapcsolatos feladatok támogatása jogcímen mindössze: 30,6 e Ft volt, 2019. évben már 0 Ft.

Veszélyeztetett területek a kötelező feladatellátásban

Hosszú távú prognózis készítésénél elengedhetetlen számba vetelezni, megvizsgálni, mindazokat a területeket, ahol a kötelező feladatellátás valamilyen formában veszélyeztetve van, az ellátásához szükséges forrás nem elégséges volta vagy hiánya miatt. (Itt természetesen nem a gazdálkodás hibáiból eredő tendenciákra gondolunk.) Ezek jelentik az önkormányzat gazdálkodásában azokat a területeket, amelyeket nem olyan mértékben finanszíroz meg az állam, mint amilyen mértékben realizálódnak a kiadások. Itt egyértelműen az állami forrás hiányában, az önkormányzat saját bevételeire van szükség, ha nem elég más területekről a forrást elvonni, amennyiben az lehetséges, illetve dönteni, annak mértékéről. Kötelező feladatellátás miatt, amennyiben a település ilyen jellegű bevételei megcsappannak, rangsorolni szükséges, szélsőséges esetben és körülmények között opció terveket kidolgozni. A fentiekre utalva a kötelező feladatellátás elemeinél vizsgáltuk, az állami finanszírozás arányát, egyben utaltunk a tényre is, hogy ezek lesznek sajnos azok a területek is egyben, amelyeknél a szükséges forráshiány színvonalromlást okozhat, akár jelentős mértékben. Amennyiben az adott terület jellege lehetővé teszi, már most szükséges elgondolkodni a lehetséges alternatív megoldásokról is.

Régi probléma: az orvosi ügyeleti ellátás állami finanszírozásának megoldatlansága.

Az önkormányzat kötelező feladatai ellátásának egy részét társulások útján látja el, a feladat kiszervezésével, hozzájárulási kötelezettség megállapítása, teljesítése és elszámolás folyamatán keresztül. Családsegítés és gyermekjóléti feladatokat Szekszárdi központú társulással, házi segítségnyújtás és orvosi ügyeleti ellátás feladatait a Bátaszéki ESZGY társulás útján.

A házi orvosi ügyeleti rendszerről az alapellátás más területeihez hasonlóan a helyi önkormányzat köteles gondoskodni. Finanszírozását tekintve kettős: egyrészt OEP támogatásból, másrészt a helyi önkormányzatok saját költségvetéséből valósul meg. A jelenlegi törvényi szabályozás szerint a házi orvosi ügyelet ellátása a központi költségvetésből „fejkvótás” finanszírozás, az adott település összlakosságának alapján megállapított alapidj szerint. Az egészségügyi ellátásokban a „fejkvótás” finanszírozás adott éves kerettel gazdálkodik. Az ellátás azonban nem szüntethető meg a kassa kiürülésével, sajátos kényszerhelyzetet teremt a többletköltségek finanszírozása, szinte „feneketlen zsebként” működik. A házi orvosi ügyeleti központi finanszírozási rendszere alapelemeiben hosszú évek óta változatlan. (lakosság, alapidj, területi szorzó, központi ügyelet szorzója). Reálértéke, az inflációs hatásokat is figyelembe véve folyamatosan csökken.

A probléma minden önkormányzatot érint, az éves költségvetésének tervezésekor és teljesítésekor a házi orvosi ügyelet ellátása rizikófaktort jelent. A probléma összetett: az egészségügyet átfogóan érintő problémák szerves részeként jelentkezik. A központi finanszírozás megoldására a megfelelő törvényi háttér megteremtése vált szükségsszerűvé.

*Államgép- és karbantartás költségei**Az önkormányzat karbantartási, kisjavítási költségeinek alakulása:*

Időszak	Forintban									
	013320 Közmű- fenntartás és -működtetés	045160 Közutak, hidak, alagutak üzemeltetése, fenntartása	066010 Zöldterület- kezelés	066020 Város-, község- gazdálkodás.	074031 Család és nővédelmi egészségügyi gondozás	082042 Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása	082092 Közművelődés - hagyományos közösségi kultúrális értékek gond- ozása	096015 Gyermekétkeztetés köznevelési intéz- ményben	107051 Szociális étkeztetés	107055 Falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatás
2015.év	0	0	45 ezer	464 ezer	27 ezer	0	8 ezer	0	0	0
2016.év	0	39 562	118 482	579 212	82 086	18 000	16 535	0	0	12 724
2017.év	688 142	223 900	428 728	1 424 419	296 500	0	57 165	0	49 177	0
2018.év	8 000	0	37 480	647 365	95 749	0	68 837	0	15 030	0
2019.év	0	928 744	754 593	334 862	0	0	1 439 174	272 390	0	128 338
összesen	696 142	1 192 206	1 384 283	3 399 858	501 335	18 000	1 581 719	272 390	64 207	141 062
9 309 194										

(Költségvetési beszámoló 05A űrlapok adatai alapján)

Ebben a vonatkozásban visszautalás szerűen szeretnénk megemlíteni a tényt, hogy az önkormányzati kötelező feladatellátásnak szinte valamennyi nagyobb területét érintően: a gyermekétkeztetési, köznevelési és gyermekek napközbeni ellátásának, a könyvtári és közművelődési feladatok ellátásának, valamint a hivatali munka ellátásának **otthont adó épületek régiiek**, vagy nem az ellátott feladatok céljából épültek, csak az idők során az igények létrejöttének átmeneti megoldása vált véglegessé.

Ez nem azt jelenti, hogy nem szolgálják ki megfelelő szinten az adott feladatot, de minden évben nagy nyomás nehezedik a költségvetésre, amikor szembesülünk a szakmai felülvizsgálatok, hatósági ellenőrzések nyomán felmerülő újabb és újabb, működési feltételként szabott igényre, amihez azonnali forrást kell teremteni.

Kivételt képez talán az orvosi rendelő és a védőnői szolgálatot ellátó épület, ráadásul itt jelentős pályázati beruházásra is sor került 2015. évben. Ebben az évben újult meg a lakossági könyvtárhelyiség és egyéb közösségi megmozdulásoknak otthont adó helyiség is.

Más közintézményeknél és létesítményeknél maga a **rendeltetésszerű használat során** ütközünk sokszor azonnali problémába. Célszerű ezért a karbantartási, kisjavítási költségek alakulását is évekre visszamenőleg vizsgálni, több okból is. Egyrészt, ahol magasabb az összeg, az kijelöli a fejlesztés igényének szükségszerűségét is, másrészt, ha nem sikerül fejleszteni, ezek a költségek az adott területen jobb esetben állandósulni, rosszabb esetben még tovább fognak nőni.

Zöldterület gazdálkodásnál az elavult eszközök kerültek sok pénzbe, és a feladatot végül másképp voltunk kénytelenek megoldani, az eszközök pedig értékesítésre kerültek.

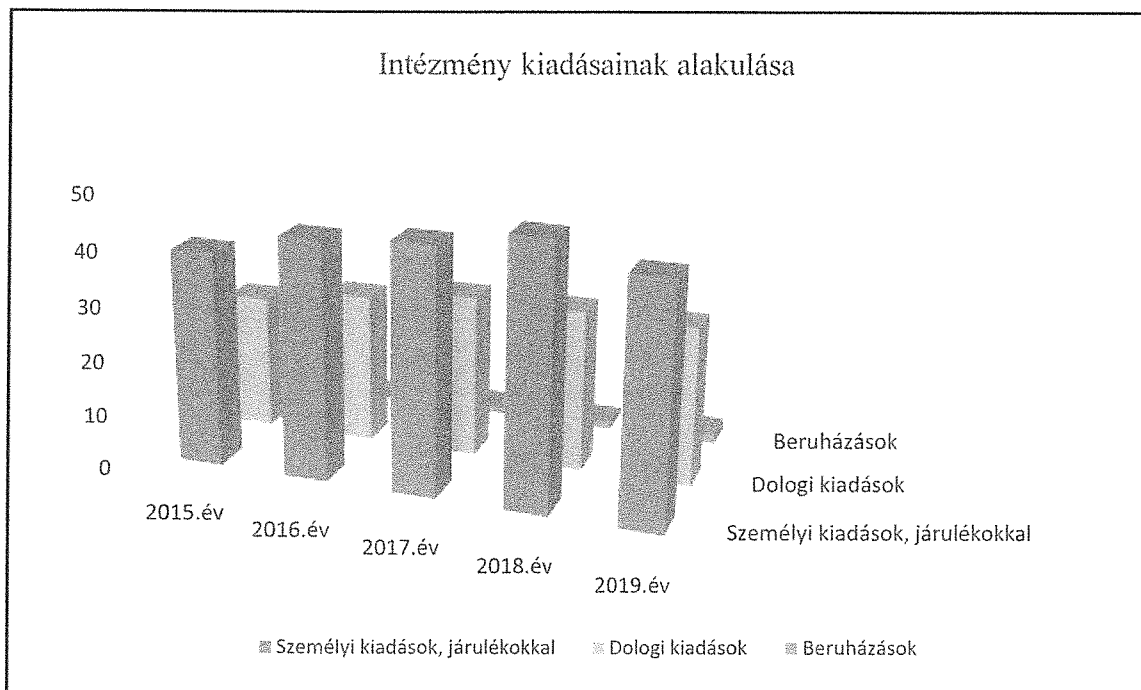
Vannak olyan területek, is, ahol jellegüknek fogva kell ilyen jellegű kiadásra számolni, a **tanyagondnoki szolgálatnál a kisbusz karbantartásának költsége** ilyen. A **művelődési házat időszakonként szükséges karbantartani**, ez viszonylag magas költséggel jár. Ezek a kiadások volumenükben prognosztizálhatóak. A település adottságai miatt a belterületeken a csapadékvíz elvezetése, vízelvezető árkok karbantartása, a megfelelő szilárdságú **utak fenntartása** kiemelt jelentőséggel bír és költséges is.

Az önkormányzati fenntartású intézmény kiadásai

A kiadások teljeskörű bemutatásánál az intézményt érintő kiadásokat külön érdemes vizsgálni, mivel azoknak az alakulása közvetlenül befolyással bír az önkormányzatra, mint fenntartóra is.

Az intézmény szakmailag három szervezeti egységre tagolódik: óvodára, bölcsődére, főzőkonyhára. Szervezeti egységek szintjén a kiadások alakulását nem vizsgáljuk.

4.ábra

*Itt fontos és szükséges megjegyezni, hogy az intézmény 2015, 2016, 2017. és 2018. évének első 8 hónapjában még az Alsónánai tagintézményt érintő adatok is jelentkeznek.

Az intézmény legnagyobb összegű kiadásai:

A személyi kiadások és járulékeinak alakulása növekedést mutat ugyan, de nem olyan meredeken, mint az önkormányzat esetében. Az önkormányzat az általa fenntartott intézményénél 2019.évben összesen 14 fő közalkalmazottat foglalkoztat. Bölcsőde.3 fő, Óvoda 6 fő, Főzőkonyha 5 fő.

A foglalkoztatottak bér volumene összetettebb: relevánsan pedagógus bérek, a közalkalmazotti bérek mellett. A bérek változása ezért érzékenyebben is reagál a személyi változásra, mint ahogy jelzi ezt a 2019.évi csökkenés is, ami nagy részben az intézményből távozó minősített óvodapedagógus miatt, kisebb részben a betöltetlen álláshelyek miatt van.

A pedagógusbérek a kormány által időszakban bevezetett pedagógus életpálya modell alapján differenciáltan kerülhetnek megállapításra, viszont az egyes pedagóguskategóriák között jelentős a különbség. Ez tényként eredményezik, hogy a szakmailag képzettebb pedagógus alkalmazásának bérvonzata is magasabb. Jelenleg azonban az óvoda létszámmhiánnyal küzd. Pedig az óvodás gyermekek létszáma 2019. év decemberében elérte a 43 főt.

A bölcsődei fejlesztés kormányprogramjának részeként a bölcsődei szakmai dolgozók béremelésére 2020. januárjában került sor, jelentős mértékben, szakmai pótlék formájában. Intézményünk bölcsődéjében ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy duplájára nőttek a pótlékok, és ennek járulékvonzatával jelentősen nőttek a bölcsődei dolgozók személyi kiadásai. Az állami

fedezet azonban még várat magára. **Jelenleg ezért többlettámogatást nem kapunk, de ha a dolgozó nem kapja meg, jogszabályt sértünk.**

Az elmúlt időszakban és 2020. évben is mintegy 8 %-os emelést jelent a minimálbér és a garantált bérminimum emeléséből adódó illetménynövekedés. Ez az intézmény főzőkonyhájának dolgozóit is közvetlenül érinti, mivel ők közalkalmazotti bérrendszer alapján kapják fizetésüket. Az elmúlt években az állam az év közepén folyósított kiegészítő bértámogatás formájában kompenzálta, de **a támogatás és annak mértéke nem garantált.**

A munkavállalói járulékokat, **szociális hozzájárulási adót** érintő jelentős kormányintézkedés következtében annak mértéke 2019. július elsejétől **2 %-kal csökkent**, és a foglalkoztatás könnyítése érdekében a következő években **további csökkentését terveznek.**

Fentiek miatt **sok a bizonytalanság** az elkövetkező időszakra az intézményi bérek és járulékok alakulásának tekintetében, **ebben rejlik veszélye is**, nagyságát kb. 48-50 M Ft-ra lehet tenni az időszak végére.

A kérdés viszont az állami bérkiegészítés mértéke, és a járulékok alakulása. A személyi kiadások csökkentésénél a helybeliek foglalkoztatása **költségmegtakarítást** eredményezhet, **ezért a helybeliek foglalkoztatását kell előnyben részesíteni.**

Az intézmény dologi kiadásai az időszak elején 24,6 M Ft, a következő években mindvégig 29 M Ft körül alakultak, köszönhetően **az alacsonyabb inflációs rátának.** Ezt a 30 -32 M Ft közötti összeget akár célul is lehetne kitűzni az elkövetkező időszakra.

Sajnos 2020-ban erőteljes változás következett be **a hazai élelmiszerárakban.**

Több termék drasztikus emelkedése miatt, a főzőkonyha **élelmiszerkészlet beszerzése kedvezőtlenül alakul**, az üzemeltetési anyagoknál jelentősebb kiadásokkal kell számolni.

Ennek ellentételezésére elvégeztük a főzőkonyha **nyersanyag norma szerinti felhasználásának felülvizsgálatát**, új nyersanyag normákat állapítottunk meg, és emeltük a térítési díjakat az összes étkeztetési típus vonatkozásában.

Ezt minden évben szükséges megtenni.

A főzőkonyha jelenleg 145-150 főre főz havonta, ennek mintegy 70%-át a kötelező gyermekétkeztetés teszi ki, átlagban 26 fő a szociális, 13-14 fő a vendég étkeztettek száma.

A főzőkonyha kiadásait vizsgálva egyre nyilvánvalóbbá válik a tény, hogy bármennyire is igyekezzünk takarékosan gazdálkodni, a jelenlegi finanszírozási rendszer nyújtotta állami támogatás (bár a gyermekétkeztetési támogatás jelentősen nőtt az elmúlt években) és a főzőkonyha térítési díjakból származó bevétele **nem elég a megfelelő szintű működéséhez.**

A térítési díjakat is csak egy bizonyos mértékig lehet emelni.

Minden évben, egyre növekvő mértékben szükséges az önkormányzatnak saját forrásából hozzájárulni működéséhez.

Az elmúlt évben megvalósított **felújítás pozitív hatásait, nem csak a költségvetési kiadások tekintetében, a következő időszakra várjuk.**

Az utóbbi évben különösen, a pályázati beruházáson kívül, és ehhez kapcsolódóan is sok önerős fejlesztés érintette az intézményt, kiemelten **a főzőkonyhát.**

A fejlesztések sorozata itt még folytatódik, mivel a nagykonyhai berendezések régiek, folyamatosan indokolt cserélni őket.

2017. évben elvégzett átfogó fenntartói felülvizsgálatot végeztünk kérdőíves módszerrel, amely a főzőkonyha összes területét érintette: kitöltésében részt vettek az ott dolgozók, az intézményvezetők, a bölcsőde és óvoda vezetők, az étkeztetést igénybe vevők.

Feltérképezve a gyenge pontokat, **meghatároztuk a fejlesztési irányokat is, minden ezt követő évben lépéseket is tettünk megvalósításukra.**

A korábban több irányból érkező lakossági panaszok most megfordultak, a lakossági legtöbb pozitív visszajelzései, a főzőkonyhát érintik.

Az elkövetkező időszakban az intézményben hangsúlyos szerepet a bölcsőde és óvoda karbantartási és felújítási munkálatai kapják, kiemelve az óvoda udvari kerítés cseréjének szükségességét, ami némely szakaszon balesetveszélyes, sérült, romos.

Az önkormányzat bevételei, várható alakulásuk

Az önkormányzat bevételei

A költségvetési bevételek

Forintban

Megnevezés	Teljesítés 2015.év	Teljesítés 2016.év	Teljesítés 2017. év	Teljesítés 2018. év **	Teljesítés 2019. év
Működési célú támogatások államháztartáson belülről (B1)	78.532 ezer	80 245 324	82 045 734	133 592 210	83 751 964
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (B2)	22.859 ezer	0	12 307 246	33 515 432	14 913 451
Közhatalmi bevételek (B3)	37.739 ezer	39 494 809	19 114 587	54 886 979	51 086 623
Működési bevételek (B4)	10.833 ezer	16 097 140	7 193 160	8 651 184	9 721 495
Felhalmozási bevételek (B5)	0	6 000	575 800	393 701	4 437 008
Működési célú átvett pénzeszközök (B6)	1.150 ezer	63 134	369 309	53 966	4 565
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (B7)	119 ezer	180 024	246 246	1 046 020	20 666
Költségvetési bevételek (B1-B7)	151.232 ezer	136 080 431	131 582 082	232 149 492	163 935 772

(Költségvetési beszámoló 02A űrlap adatai alapján)

*Megjegyzés: az adatok összehasonlíthatósága csak 2016.2017. 2019.években biztosított egyéb indoklással

**Az intézmény átalakítása miatt 2018.évben a B1 rovatot „technikai” bevétel érinti MÁK utasítás alapján

A finanszírozási bevételek

Forintban

Megnevezés	Teljesítés 2015.év	Teljesítés 2016.év	Teljesítés 2017.év	Teljesítés 2018.év	Teljesítés 2019.év
Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése (B8121)	38.000 ezer	60 999 997	56 000 000	0	0
ebből: befektetési jegyek (B8121)	38.000 ezer	60 999 997	8 004 868	0	0
Belföldi értékpapírok bevételei (B812)	38.000 ezer	60 999 997	0	0	0
Előző év költségvetési maradványának igénybevétele (B8131)	22.644 ezer	42 271 786	56 000 000	51 592 316	88 195 557
Maradvány igénybevétele (=12+13) (B813)	22.644 ezer	42 271 786	47 437 742	51 592 316	88 195 557
Államháztartáson belüli megelőlegezések (B814)	2.192 ezer	1 906 744	3 064 285	2 291 667	2 958 559
Belföldi finanszírozás bevételei (B81)	62.836 ezer	105 178 527	3 064 285	53 883 983	91 154 116
Finanszírozási bevételek (B8)	62.836 ezer	105 178 527	106 502 027	53 883 983	91 154 116

(Költségvetési beszámoló 04A űrlap adatai alapján)

*Megjegyzés: az adatok összehasonlíthatósága csak 2016.2017. 2019.években biztosított egyéb indoklással

Az önkormányzat saját bevételeinek tekintetében a legnagyobb változás 2017. évben következett be, amikor az iskolások étkeztetése is átkerült az (akkor még) Alsónána- Bölcsőde és Óvoda intézményhez, ezzel az összes gyermekétkeztetési feladatot az intézmény látja el, ezért az iskolások térítési díjainak bevétele átkerült az intézmény saját bevételeihez.

Az önkormányzat legfőbb költségvetési működési bevételi forrásai

Feladatalapú költségvetési állami támogatás:

Önkormányzatunk a helyi önkormányzati feladatellátáshoz igazodó, 2013-ban kialakított feladatalapú támogatás keretében működési támogatást kap az államtól, azaz a kötelezően ellátandó, törvényben előírt egyes feladatainak – felhasználási kötöttséggel – a feladatot meghatározó jogszabályban megjelölt közszolgáltatási szintnek megfelelő ellátását az állam biztosítja.

Közhatalmi bevételek:

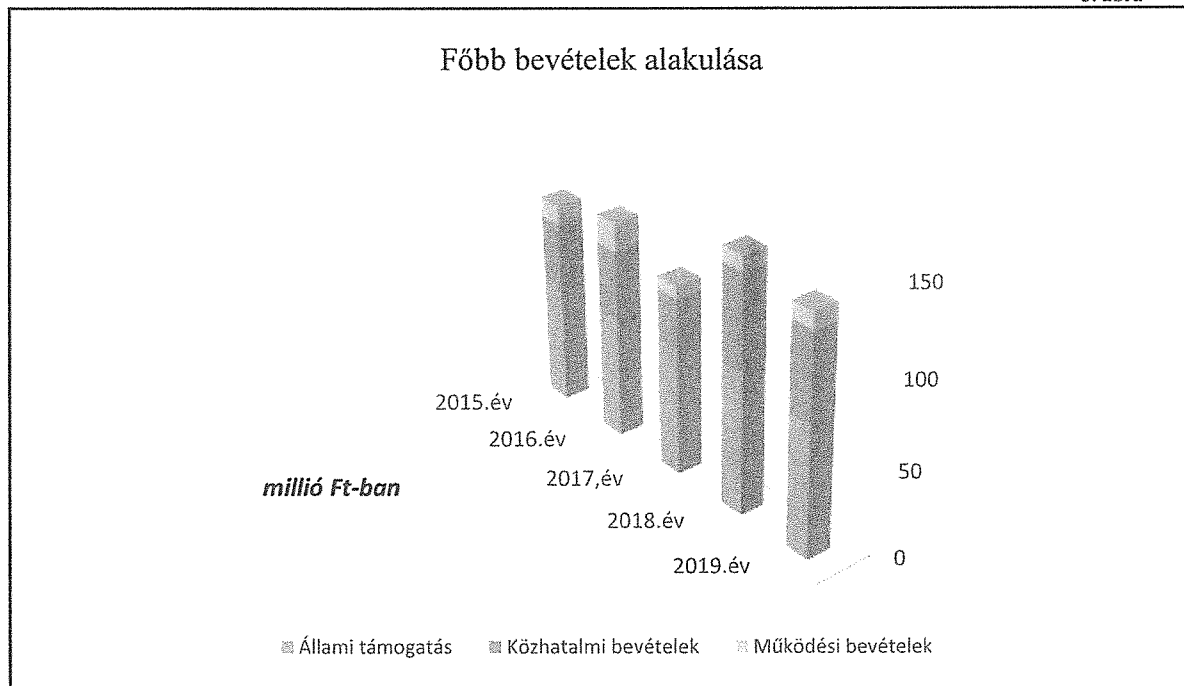
A helyi iparüzési adók, gépjárműadók az önkormányzat rendeletében megállapított bevételi forrásai. A gépjárműadók 40 %-a marad az önkormányzatnál, 60%-a kerül a központi költségvetésbe.

Működési bevételek:

Sokrétű, összetett bevételi forrás, amelybe bele tartozik a készletértékesítés, szolgáltatások ellenértéke, ellátási díjak, tulajdonosi bevételek

Az elmúlt időszak tendenciái

5. ábra

Pozitív tendenciák a helyi adóknál:

A lakosság adófizetési morálja megfelelő, a bevételek évről évre lassan növekvő tendenciát mutat. Évek óta az önkormányzat legnagyobb saját bevételi forrását a helyi adók, ezen belül is az iparüzési adók jelentik. A közéleti fórumokon és egyéb csatornákon kiszivárgott kormányzati elképzeléseket még homály fedi, de ennek a bevételi forrásnak az esetleges „megcsapolá-

sa” önkormányzatunkat is érzékenyen érintené. Az utóbbi években, ez a bevétel még stabilan szolgálta az önkormányzat működőképességét, a tervezett fejlesztéseket. Nagyságát, a következő időszakra azonban, jelen körülmények között, megbecsülni nem lehet.

Negatív tendenciák a működési támogatásoknál:

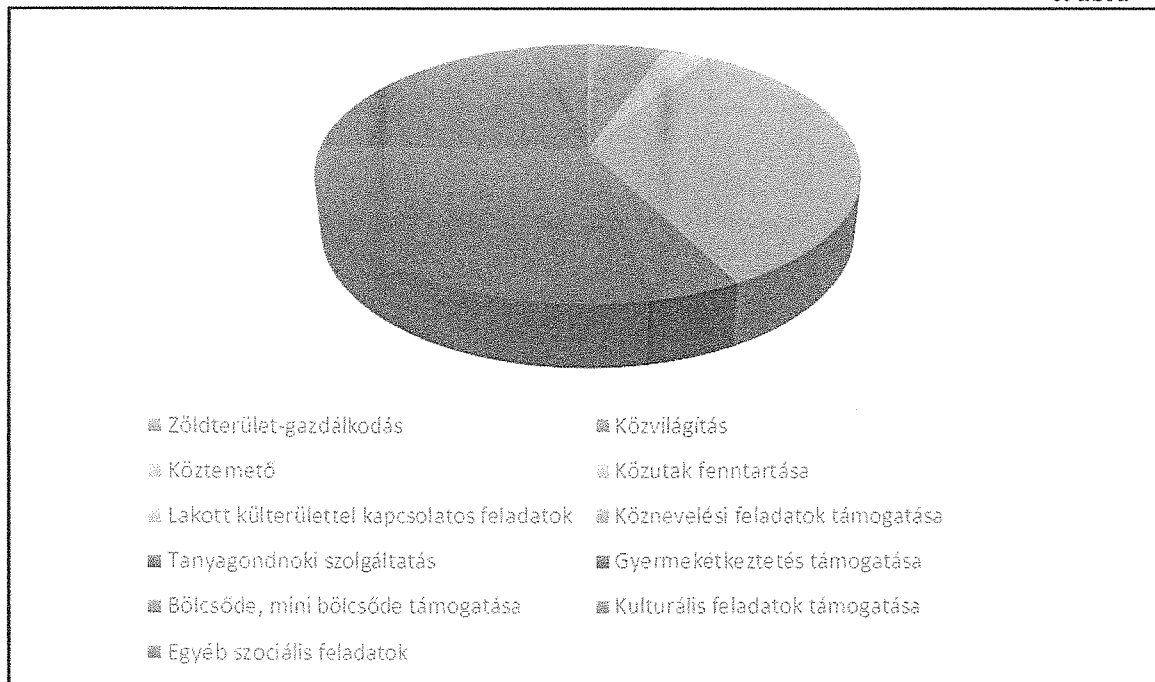
Jogsabályi előírás alapján az önkormányzat köteles mindazokat a törvényben meghatározott feladatokat ellátni, amelyek a helyi lakosság alapvető létfeltételeit biztosítják. Az önként vállalt helyi közügyek megoldása nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskörök ellátását, finanszírozása a saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges. Ezért a fejlesztési célok kitűzéséhez, azok megalapozottságához, szükséges vizsgálni, hogy a kötelező feladatok ellátásához milyen bevételi forrásokkal rendelkezik, milyen tendenciát mutat azok állami finanszírozása.

A **bevétel kiesés** az előző évhez képest lényegesen a helyi önkormányzatok általános működési támogatását érinti. Az önkormányzat adóerőképessége növekszik, ezért az állami támogatás kevesebb. Pl. Egyéb önkormányzati feladatok ellátása jogcímen támogatást nem kapunk, azon kívül átrendeződtek az egyes támogatások is nagyságrendileg: a zöldterület gazdálkodást, a közvilágítás támogatását köztemető fenntartását, a közutak fenntartását és a **lakott külterületek utáni támogatást érintően is lényegesen kevesebb** finanszírozáshoz jutunk. **Kevesebb az egyéb szociális célú támogatás összege is.** Amit viszont az állam **kiemelten finanszíroz** az utóbbi években az a **köznevelési feladatok és a gyermekétkeztetés támogatása**, emelve a törvényben is a fajlagos összeget. Azonban a gazdálkodásban oda kell figyelni arra is, hogy a **fel nem használt támogatást vissza kell fizetni.** Ugyanez érvényes a bölcsőde támogatásánál is. A település intézményének: Várdombi Bölcsőde, Óvoda és Konyha, működése tehát nagyrészt, a gyermeklétszám és az elismert szakmai létszám függvényében finanszírozott állami támogatásból megvalósítható. Viszont az is tény, hogy minden egyéb intézményt érintő fejlesztési célhoz külön forrást kell biztosítani (önkormányzati önerő, pályázatok).

Települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása évek óta változatlan: 1,8 M Ft.

Az állami működési támogatás

6. ábra

Kiegészítő állami támogatások: A központi költségvetés év közben, az időszakot érintően több költségvetési évben is jutott kiegészítő támogatásai, a polgármesteri bérék, a minimálbérek és garantált bérminimumon foglalkoztatottak bértámogatását, a tanyagondnoki szolgálat működtetését érintették.

Működési bevételeket érintően az önkormányzatnak a korábbi évek tendenciájától lényegesen eltérő bevételi forrását jelentette az építési telek értékesítése az elmúlt évben, azon kívül nagyobb összegben értékesítette használaton kívüli két db mezőgazdasági gépét. Az önkormányzati vagyon vagyonelem szerinti megoszlása kedvezőtlen, mert a már fentebb szemléltettük, **hogy nagyon nagy a forgalomképtelen, illetve csekély a korlátozottan forgalomképes vagyon aránya.** Kevés az értékesíthető telek, potenciális befektető nélkül egyébként sem könnyű feladat, mert a helyi vállalkozások mindegyike rendelkezik megfelelő telephellyel, a közeli megyeszékhely város vonzóbb ebből a szempontból. Az egyéb tulajdonosi bevételek tekintetében a földbérleti díjak szerződés szerinti összegei, a szolgálati lakások, egyéb helyiségek bérleti díjai jelentkeznek bevételként.

Itt a bérleti díjak összegének rendezését külön önkormányzati rendelettel kell biztosítani, ami a közeljövő feladatát jelenti. Sajnos azonban ez sem fog annyi többletbevételt eredményezni, ami jelentős lenne. A területhasználati díjakból származó bevétel is elenyésző, ritkán jönnek árusok a településre portékákat árulni. A könyvtár által nyújtott szolgáltatás, és a temető sírhely és urna megváltás bevétele minimális. **Az Önkormányzat a következő időszakban áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módjait és lehetőségeit, felkutatja bevételeinek egyéb növelési lehetőségeit.**

Külső források, mint lehetőségek a fejlesztésre

A fentiekben vázolt bevételi források prognosztizált alakulása, igen szűk korlátokat szab az önkormányzat bármilyen irányú fejlesztési elképzeléseinek. Ennek a ténynek a felismerése azonban már az elmúlt ciklusokat is érintette, ezért, hogy a település körzetében megvalósuló kormányzati fejlesztésekről, a területfejlesztési alapok (országos és helyi regionális alapok), pályázati alapok, európai uniós programok forrásairól, és a megyében működő decentralizált szervek és képviseleti szervezetek fejlesztési forrásairól, a gazdasági szereplők **ilyen célra mozgósítható forrásairól ne maradjunk le,** és az esetleges lehetőségekkel tudjunk élni. **Megbízási szerződéssel pályázatíró céget** alkalmazunk, akik folyamatosan figyelemmel kísérik ezeket a lehetőségeket, és **több nyertes projektet is sikerült** már az említettek közül az évek során ilyen módon megvalósítani.

Itt mutatkozik meg **az elmúlt időszak legnagyobb fejlesztési eredménye:** Várdomb Község Önkormányzata „Önkormányzati étkeztetési fejlesztések” támogatása jogcímen 33.515 M Ft vissza nem térítendő költségvetési támogatásban részesült.

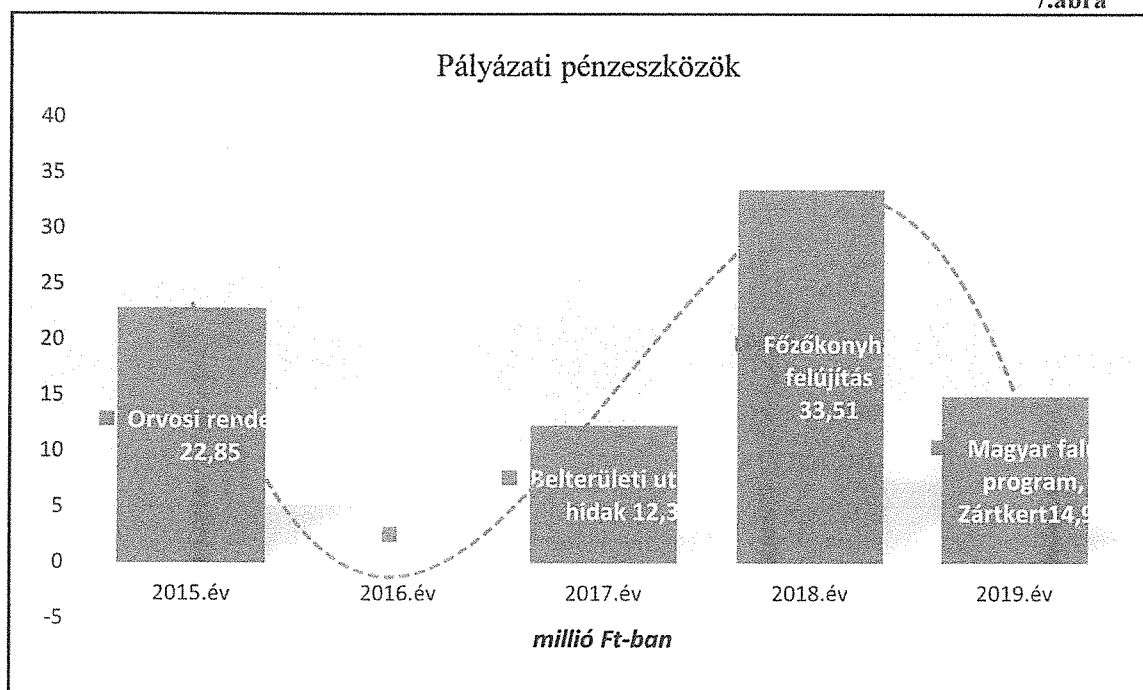
A támogatási összeg kizárólag önkormányzati étkezései fejlesztéseket célzó beruházás megvalósítására használhatta fel. **A támogatás a Várdombi Főzőkonyhát érintette,** támogatói okirat alapján, és építési tervek szerint dokumentálva, 36.631.M Ft összegű beruházásként.

A pályázati önerőt biztosította az önkormányzat, ezen kívül jelentős saját forrást biztosított a főzőkonyha külső és belső nyílászárók teljeskörű cseréjére is.

A pályázati pénzeszközök alakulása

A pályázati pénzeszközök az elmúlt időszakra erősen hullámzó képet mutatnak.

7.ábra

Aktuális fejlesztések, pályázati lehetőségek bemutatása

Magyar Falu Program: A kormányzat 2018. decemberében döntött a Magyar Falu program elindításáról. a potenciális pályázók, az ötezer lakosnál alacsonyabb lélekszámú települések, így Várdomb is minden joggal annak számít. Több célterületekre helyeznek ki forrásokat: Ezek az önkormányzati és egyházközségi közösségi terek, orvosi rendelők fejlesztése, orvosi eszközök beszerzése, valamint sportparkok megvalósítása. Második szakaszban: Óvodafejlesztés, falu- és tanyagondnoki szolgáltatások támogatására buszbeszerzés, belterületi közterület karbantartását szolgáló eszközök beszerzése, önkormányzati utak felújítása, járdaépítés, egyházi és önkormányzati temetők fejlesztése, polgármesteri hivatalok, faluházak felújítása, óvodaudvarok rekonstrukciója és óvodai sportprogramok megvalósítása. Az elmúlt időszakban több célterületen hirdettek eredményt. Várdombnak is vannak sikeres pályázatai.

Saját források

Költségvetési forrás: A gazdasági program végrehajtása során az önkormányzat szerepvállalási lehetősége, az adott év költségvetésének adataiban mutatkozik meg.

Likviditásában nem jelenthet gondot az a tény, hogy legtöbbször az elérhető támogatások önmagukban nem vállalják fel a fejlesztések teljes fedezetét, az egyes projektek jellegéből adódóan **az önkormányzatnak saját erőt fel kell mutatnia**. Vagy más jellegű pályázati lehetőségek egy része kismértékben, ritkább esetben teljes összegben utófinanszírozott.

Bár a Magyar Falu Program nagy előnye, hogy a fejlesztési célra szánt összeget teljes mértékben előfinanszírozza, egy sikeres pályázat benyújtásának és véghez vitelének is magasak a különböző járulékos költségei: engedélyezés díjak, megbízások díjai.

Az erre a célra szánt tartalékképzés hiánya, a fejlesztési cél megvalósításának kudarcához fog vezetni, ezért a ciklus egyik fontos feladata ennek a saját erőnek a biztosítása.

Hitelfelvétel, mint finanszírozási forrás: Hitel felvételét azok a beruházások indokolhatják, amelyből az önkormányzatnak tényleges, a hitel és a kamat, valamint egyéb költségek összegét meghaladó bevétele, illetve vagyongyarapodása lehet.

Kormányprogramok

A különböző szintű fejlesztési-, szolgáltatási-, és egyéb programokkal kapcsolatos érintettség közül kiemelhető a **falusi CSOK**, mint országos kormány szintű program. Ahogy a neve is mutatja, ez a Családok Otthonteremtési Kedvezményének egy speciális fajtája, ami a tanyák, valamint bizonyos kistelepüléseken lakások és házak vásárlásához, felújításához és korszerűsítéséhez nyújt vissza nem térítendő támogatást 2019. július elsejei bevezetése óta.

Csaknem 2500 úgynevezett preferált településen használható fel, ezek között Várdomb is szerepel. Várdombon az utóbbi évtizedekben **egyébként is tapasztalt a betelepülési kedv**, és az országos program miatt, újabb lakásépítési igények jelentkezése prognosztizált, emiatt **indokolhatja újabb lakóterületek kijelölését**.

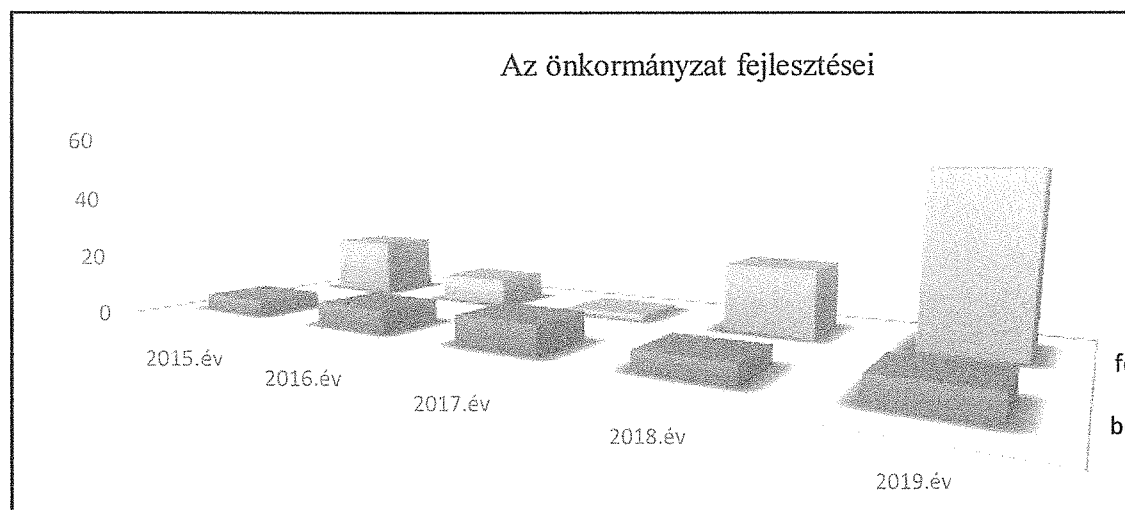
Vidékfejlesztési Program: A magyar kormány 2010 óta számtalan forrást biztosít az önkormányzatoknak, hogy fejleszteni tudják településeiket, csak a Vidékfejlesztési Program keretében több, mint 80 milliárd forint áramlott az önkormányzatokhoz. **2019. évben meghirdetett Zártkerti programban Várdomb is nyertes pályázatot adott be**, a zártkertek, kiskertek megközelítését szolgáló utak javítása, ezek csapadékvíz elvezetéséhez szükséges fejlesztések, karbantartások elvégzése, valamint területrendezés, gyümölcsfa telepítés célú beruházás megvalósítása 25 %-os támogatási összeg utófinanszírozásával **2020. év áprilisáig kell megvalósuljon**.

Az Agrárminisztérium új, mintegy 1,5 milliárd forintos keretösszeggel hirdetett pályázati lehetőséget az élelmiszer-feldolgozás és a borászat támogatása érdekében a Rövid Ellátási Láncok együttműködő csoportjainak (REL - csoportok) beruházásaihoz kapcsolódóan került kiírásra.

Az előző ciklusban megvalósult és az áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések

A fejlesztések alakulása:

8.ábra

Az önkormányzati fejlesztések szempontjából a legsikeresebb évnek, a ciklus utolsó éve, 2019. év tekinthető.

Az előző gazdasági program végrehajtásának általános értékelése

Az előző időszak általánosan megfogalmazott fejlesztési céljai közül a megvalósításban **legnagyobb eredményeket az Önkormányzat infrastrukturális területen: önkormányzati épületek felújítása: orvosi rendelő, főzőkonyha épületének felújítása, energia racionalizálása, fűtőkorszerűsítése, valamint belterületi utak, járdák, árkok felújítása terén nagy mértékben külső forrás: pályázati pénzeszközök felhasználásával, a temető fejlesztését, faluközpont rendezését, közterületi bútorok cseréjét pedig önerőből, az egymást követő évek eredményes gazdálkodásából fakadó tartalékok felhasználásával valósította meg.**

Településfejlesztési programjának céljaként megfogalmazott közterületi táblák és a művelődési ház átfogó felújítását szintén önerős beruházásokkal, felújításokkal, karbantartásokkal valósította meg.

Az óvoda intézményének működtetésében racionalizálta elképzeléseit, felszámolta a nem működő gazdasági kapcsolatát. Az intézményben folyamatos fejlesztéseket hajtott végre, legnagyobb összegben a főzőkonyhán: informatikai eszközök beszerzése, konyhai kis és nagygépek, edényzet, nagyüzemű mosogatógép, a főzőkonyha pályázatához kapcsolódóan a főzőtér teljeskörű külső és belső nyílászáróinak cseréjére került sor. Az óvodai részen, tavalyi évben a megnövekedett gyermeklétszám miatt, a második csoport beindításához szükséges eszközbeszerzések: asztalok, székek, fektetők, polcok, fogasok nagy része az egyéb kiadások megszorításával, a nagycsoportszoba parkettájának cseréje, mosdók szerelése, az önkormányzat önerőjéből, a festések az ott dolgozók szorgalmas keze munkájának nyomán jött létre. Az intézmény bölcsődéjének ablakcseréje szintén tavalyi eredmény, de az előző években is több kiadás került finanszírozásra.

Az orvosi rendelő és védőnői szolgálat fejlesztése is megfelelő ütemben zajlott, akárcsak a települési könyvtaré. Folyamatos egyeztetések mellett, a feladatellátás megfelelő színvonalának biztosításához kisebb eszközbeszerzések után az elmúlt évben klíma berendezések kerültek beszerelésre a helyiségekbe. Ebből egy a polgárőrséghez is, a közbiztonság javítása és az együttműködés jegyében. A könyvtár 2018. óta, teljes munkaidős dolgozót foglalkoztat, színvonalas programokat biztosítva a településen élők számára. A rendezvények színvonala tovább emelkedett, hagyományos rendezvényeink sora bővült. A tanyagondnoki szolgálat a 2018. évben történt személyi változás után is, továbbra is ellátja a külterületen élő idősök ellátásával kapcsolatos valamennyi feladatot. Az ellátást elmúlt évben érintő kiegészítő támogatásnak köszönhetően a szolgálatot ellátó kisbusznak fedett beálló kialakítására került sor. Az idősök gondozásában jelentős szerepet vállaló házigondozói szolgálat helyisége 2018. évben került részleges felújításra. A folyamatos közfoglalkoztatás elősegítette, a környezetvédelmi célok megvalósítását is. A hivatali munka színvonala és a dolgozók munkakörülményei a folyamatos önkormányzati önerős informatikai és ergonómiai és esztétikai célú eszközbeszerzéseinek köszönhetően jobb.

Áthúzódó fejlesztések (2019.évi finanszírozás 2020.évi megvalósítás)

Megnevezés	Összeg/Ft	Forrása
Várdomb Zártkertes övezet fejlesztése	9 942 348	Pályázat
Temető fejlesztése pályázat	5 342 140	Magyar Falu Program
Óvoda udvar pályázat	2 114 500	Magyar Falu Program
Mindösszesen		17 392 988 Ft

A település jelenlegi állapotában meglévő gyenge és erős pontok

ERŐSSÉGEK Társadalom: identitás tudat, hagyományok Környezet: jelentős természeti értékek, infrastrukturális kiépítettség, közeli városok kedvező megközelíthetőség, közlekedési helyzet Gazdaság: állattartás, növénytermesztés, őstermelők, kézműves termékek, az önkormányzat stabil gazdasági-pénzügyi helyzete	GYENGESÉGEK Társadalom: előregedő lakosság, fiatalok elvándorlása Környezet: forgalmas belterületen áthaladó főút Gazdaság: kevés helybeni munkalehetőség
LEHETŐSÉGEK Társadalom: civil kezdeményezésekbe, közösségi programokba a fiatalok bevonása, alapszolgáltatások, egészségügyi ellátás magas színvonalra Környezet: közterületek fásítása, parkosítása kerékpárút Gazdaság: borturizmus, a helyi gazdaság élénkítése, önkormányzati fejlesztések pályázatokkal	VESZÉLYEK Társadalom: elvándorlás, előregedés, letelepedési kedv megszűnése Környezet: árkok, vízelvezetők Gazdaság: kedvezőtlen hazai- és nemzetközi gazdasági folyamatok, pénzügyi tartalék csökken, eltűnik, rendelkezésre álló anyagi források szűkös volta miatt az önkormányzati fejlesztési lehetőségek beszűkülése: önerős fejlesztés nem lehetséges, kizárólag külső forrás

II. GAZDASÁGI PROGRAM

A program helye, szerepe, megvalósítása

A helyzetelemzés során feltárássra került a település jelenlegi helyzete, ezen túl a helyzetelemzés eredményeként felszínre kerültek a gyenge és erős pontok, valamint a lehetőségek és esetleges veszélyek, melyek alapvetően meghatározzák a jövő fejlesztési elképzeléseit.

Mivel a gazdasági program több éves stratégiai elképzeléseket tartalmaz, a hosszú távú, koncepcionális tervezés és megvalósítás alapkövetelménye több egymást követő év költségvetésében kell realizálódjon.

A gazdasági feltételek és körülmények kedvezőtlen alakulása miatt nem kerülhet veszélybe az önkormányzat kötelező feladatellátása, az ehhez szükséges forrást az adott év költségvetésében a lehetőségekkel összhangban biztosítani kell.

Amennyiben szükség mutatkozik a céloktól való eltérésre, abban az esetben a gondoskodni kell a hosszú távú terv módosításáról is.

Az önkormányzat adó- és vagyonpolitikájában követi a gazdasági változásokat, szükség esetén teljeskörűen felülvizsgálva, saját bevételeinek növelése érdekében.

A gazdasági program több tervezési szinthez és tervdokumentumhoz is kapcsolódik, így a kistérség, a megye, a régió, az ország és az Európai Unió terveihez és programjaihoz (*Európa 2020 stratégia*). Ezen kívül számos ponton illeszkedik egyéb tervdokumentumokhoz: kiemelten a Település Fejlesztési Konceptióhoz, amely egyben alapját is képezi

A gazdasági fejlesztések alapelvei

A gazdasági program fejlesztési alapelveit a következő pontok szerint kívánjuk meghatározni:
Rugalmasság és kiszámíthatóság: a kitűzött fejlesztéseknek stabil keretek között kell maradniuk, de szükség szerint és ésszerű határokon belül, rugalmasan alkalmazkodniuk a gyorsan változó körülményekhez és a végrehajtás során felhalmozódó tapasztalatokhoz.

Fenntarthatóság: csak azok a fejlesztések tekinthetők valós előre lépésnek, amelyek pozitív hatásai a fejlesztési támogatások után is fennmaradnak.

Helyi közösségek, szerveződések bevonása az inkluzivitás érdekében. Az önkormányzatoknak ma szinte elengedhetetlen, hogy elköteleződjenek a közösségi, részvételi elvek mellett, ugyanakkor ez csak hosszú távú stratégiai döntés lehet.

A település jövőképe

A település a jövőben: jó életminőséget biztosító, a helyi adottságokat figyelembe vevő, identitását megtartó, fenntarthatóan fejlődő településsé kíván válni.

A község hosszútávon a település természeti, kulturális, történeti értékekben gazdag adottsága irra alapozza a helyi társadalom, a gazdaság és a környezet három alappillérére helyezi fejlődési pályáját

Átfogó fejlesztési célok

Társadalom: *A település népességének megtartása, életszínvonalának növelése.*

A népességszám megtartása és lehetőség szerinti növekedése.

Enek érdekében meg kell őrizni a meglévő ellátásokat és szolgáltatásokat, emelni ezek színvonalát, mind az oktatás, egészségügyi és szociális ellátás, igazgatás és közművelődés területén. A település kulturális értékeinek megőrzése és minél szélesebb körben történő bemutatása

Környezet: *A természeti és épített környezet megóvása, fenntartható fejlesztése*

A település természeti- és épített környezeti értékekben gazdag, amelyet meg kell óvni.

Gazdaság: *A helyi gazdaság fejlesztése*

A népességmegtartó képesség javítása szempontjából legfontosabb a munkahelyek teremtése helyben, egyrészt közvetlenül az önkormányzat által, másrészt a versenypiaci szereplők támogatásával.

A település természeti, épített, kulturális értékeire alapozva cél a turizmusba történő egyre intenzívebb bekapcsolódás.

Általános célkitűzések

Társadalom: *A település népességének megtartása, életszínvonalának növelése*

Alapellátások egészségügy:

A megfelelő színvonalú egészségügyi alapellátás biztosítása, valamint a megfelelő infrastruktúra biztosítása: épület és eszközállomány a védőnői szolgálat és háziorvosi ellátás területén.

A település népességmegtartó erejének fokozására:

A helyben foglalkoztatás, az alapellátás biztosítása, az életminőség javítása, más településeken található munkahelyek jó megközelíthetősége (tömegközlekedés) a lakosság helyben maradását szolgáló fejlesztések.

Szekszárd közelségére alapozva minőségi lakóterületek, zöldterületek, játszóterek kialakítása, amelyek segítik a családok letelepedését letelepülők számának növelése miatt új lakótelkek kialakítása.

Nevelés, kultúra, humán infrastruktúra:

A települési nevelési feladatot ellátó intézményének: az óvoda háttéreszközeinek folyamatos bővítése, színvonalának folyamatos emelése, a fenntarthatóság, az esélyegyenlőség és környezettudatosság elveinek figyelembevételével.

Művelődési ház felújítása, átalakítása, esetleges bővítése, felszereltségének fejlesztése.

A szakképzett munkaerő helyben tartása.

A civil szervezetek működésének, tevékenységének segítése.

Szociális szolgáltatások fejlesztése:

A szociális ellátás színvonalának fejlesztése a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása: bölcsőde terén.

Az időskorúak ellátási rendszerének fejlesztése.

Környezet: A természet és épített környezet megóvása, fenntartható fejlesztése

A környezetvédelem, természetvédelem és az épített környezet:

A településen található természeti és épített örökség megóvása

A kül- és belterületi utak megerősítése, a vízelvezetés megoldása

A lakosság életkörülményeinek folyamatos javítására:

A belterületi utak burkolatainak megerősítése, kialakítása, járdák létesítése, javítása szükség szerint.

A közterületek, parkok, települési zöldfelületek folyamatos karbantartása, fejlesztése.

Közbiztonság biztosítása a polgárőrség és rendőrség együttes segítségével.

A település esztétikusabbá tétele:

A közigazgatási és közszolgáltatási funkciót ellátó épületek (önkormányzati hivatal, óvoda, művelődési ház) jó karban tartása, a szükséges felújítások megvalósítása.

A település életében meghatározó tárgyi, építészeti értékmegőrző állagmegóvása, értékmegőrző felújítása.

Gazdaság: A helyi gazdaság

Munkahely-teremtés, gazdaságfejlesztés, a helyben foglalkoztatottság, munkanélküliség:

A mezőgazdaság:

A meglévő gazdasági környezetben a vállalkozások működésének segítése

Az időjárástól független, egész évben használható külterületi utak kiépítése, hiányzó infrastruktúra kialakítása.

A turizmus fejlesztése:

Helyi szálláshelyek (falusi turizmus), és programkínálat bővítése, a résztvevők segítése.

Településmarketing erősítése: A település és környékét bemutató népszerűsítő kiadványok

A település honlapjának fejlesztése

Kerékpárutak kialakítása, Borturizmus feltételeinek megteremtése

*Fejlesztési terv 2020-2024. év**A ciklus első évében az Önkormányzat jóváhagyott költségvetési rendelete alapján*

2020.év	Megnevezés	Megvalósítás	Összeg/Ft	Forrása
1.	Várdomb zártkertes övezet fejlesztése	Önkormányzat	9 942 348	Pályázat
2.	Temető fejlesztése	Önkormányzat	5 342 140	Pályázat
3.	Óvoda udvar felújítása	Önkormányzat	2 114 500	Pályázat
4.	Víziközmű hálózat fejlesztése (szivattyú csere)	Önkormányzat	2 478 179	Pályázati önrész
5.	Közvilágítási lámpatestek beszerzése	Önkormányzat	889 000	Költségvetés
6.	Intézmény udvarát határoló kerítés felújítása	Intézmény (óvoda)	3 210 980	Költségvetés
7.	Kültéri nagymozgásos játszóeszközök	Intézmény (bölcsőde)	1 047 510	Költségvetés
Mindösszesen 2020. évre tervezett				25.024.657 Ft

A ciklus következő éveiben tervezett

2021.év	Megnevezés	Megvalósítás	Összeg/Ft	Forrása
1.	Újberekpuszta 045/49 HRSZ önálló közvilágítási hálózat kiépítésére	Önkormányzat	5.000.000	Költségvetés
2.	Belterületi útsatlakozások, kátyúzások, stabilizált út felújítása	Önkormányzat	3.000.000	Költségvetés
3.	Orvosi eszközök beszerzése	Önkormányzat	1.200.000	Pályázat
4.	Játszótér kialakítása	Önkormányzat	2.500.000	Költségvetés
5.	Buszváró kialakítása	Önkormányzat	1.500.000	Költségvetés
6.	Óvoda fűtőkorszerűsítése	Önkormányzat	6.000.000	Pályázat
Mindösszesen 2021. évre tervezett				19.200.000

2022.év	Megnevezés	Megvalósítás	Összeg/Ft	Forrása
1.	Művelődési ház felújítás, fűtés korszerűsítés	Önkormányzat	30.000.000	Pályázat
2.	Közterületek parkosítása, fásítás	Önkormányzat	500.000	Költségvetés
3.	Rozsdamentes munkaasztal, ipari sütő	Intézmény (konyha)	1.000.000	Költségvetés
Mindösszesen 2022. évre tervezett				31.500.000

2023.év	Megnevezés	Megvalósítás	Összeg/Ft	Forrása
1.	Külterületi, belterületi árkok karbantartása	Önkormányzat	4.000.000	Költségvetés
2.	Belterületi utak kátyúzása	Önkormányzat	5.000.000	Pályázat
3.	Parkoló kialakítása a Művelődési ház környékén	Önkormányzat	4.000.000	Költségvetés
4.	Parkosítás, virágosítás, fásítás	Önkormányzat	500.000	Költségvetés
Mindösszesen 2023. évre tervezett				13.500.000

2024.év	Megnevezés	Megvalósítás	Összeg/Ft	Forrása
1.	Önkormányzati épület felújítása	Önkormányzat	30.000.000	Pályázat
2.	Közösségi tér felújítás	Önkormányzat	40.000.000	Pályázat
3.	Vízvezető árkok karbantartása	Önkormányzat	4.000.000	Költségvetés
4.	Építési telkek kialakítása, út, közmű	Önkormányzat	35.000.000	Költségvetés
Mindösszesen 2024. évre tervezett				109.000.000

A megvalósítás mechanizmusa

Adópolitika

Az Önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az: jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételt, ezáltal közvetlenül hat a településen keletkező helyi fejlesztés anyagi forrás nagyságára, illetve hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire, valamint arra, hogy milyen mértékben hajlandók részt vállalni a településfejlesztési kiadásokban.

A helyi adók esetében az önkormányzat képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett folyamatosan az önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

A helyi adóztatás során az önkormányzat képviselő-testülete minden év novemberéig megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket.

Adófajtanként meghatározza az érintett adózói kör nagyságát, a rendszerbe beépítendő – a gazdasági program célkitűzéseit elősegítő – kedvezmények és mentességek rendszerét, a várható bevételeket és az adóztatás miatt jelentkező negatív hatásokat.

Adófajtaikat összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet-módosításokról.

Csak olyan adórendeleteket fogad el, amely: a lakosság számára még elviselhető anyagi terhet jelent, nem hat a vállalkozók működésének, fejlesztési elképzeléseinek gátjaként.

Az adóbevételek növelése érdekében a képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozódik az adóintélvőségek nagyságáról, a beszedésre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért eredményekről.

Cél, hogy az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében tájékoztatást kér az adóalanyi kör adóbejelentkezési kötelezettségének teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről.

Az adóbevételek növelése érdekében az önkormányzat rendszeresen tájékozódik arról, hogy a településkörnyéken milyen adópolitika, milyen adókat és milyen összegben és feltételekkel működtetnek.

Az egyéb adó, illetve adó jellegű bevételek esetében az önkormányzat képviselő-testülete az adóbevételek maximalizálására törekszik. Ellenőrzi, hogy az önkormányzatot megillető bevételek valóban bevallásra és megfizetésre kerültek-e.

Az adózóknak legyen lehetősége tájékoztatást kapni az adóbevételek felhasználásról, mivel az adóforintok ismert felhasználási célja, illetve elért eredményei segítik az önkéntes befizetést.

Vagyongazdálkodási politika

Az önkormányzat felelős a tulajdonában álló vagyontárgyakkal, pénzeszközökkel, vagyoni értékű jogokkal, és egyéb, a város tulajdonát képező értékkel gazdálkodni oly módon, hogy annak eredménye a település hasznára váljon.

A gazdálkodási tevékenységet oly módon kell végezni, hogy az vagyoni hátrányt ne okozzon. Ügyelnünk kell továbbá arra is, hogy követeléseinket behajtsuk, kötelezettségeinket határidőre teljesítsük.

A fenntartható fejlődés érdekében az ésszerű település üzemeltetés feltételeinek biztosítására kell törekedni.

A település tulajdonában lévő épületállomány állagmegóvását és szükség szerinti renoválását folyamatosan biztosítanunk kell.

Az Önkormányzat feladatai

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

Az Önkormányzat gazdálkodását, feladat-meghatározását a vonatkozó jogszabályi előírások mellett a település rövid és hosszú távú igényeinek, céljainak megfelelően alakítja. Ennek

során figyelembe veszi a térségi és regionális célokat, kiemelten kezeli a térségi feladatok közös megoldását.

A képviselő-testület feladata, hogy nyomon kövesse a költségvetési támogatási rendszert és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekezzon kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket (azaz a feladatokat igyekszik olyan formában, illetve feltételekkel megteremteni, hogy a legkedvezőbb összegű támogatást kapja).

Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket lehetőség szerint, minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.

Az Önkormányzat csak olyan kötelezettséget vállal, mely reálisan megvalósítható.

Várdomb, 2020. április 20.

Simon Csaba
polgármester